31993L0112

L314/38 *URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI* 16.12.1993

DIREKTIVA KOMISIJE 93/112/ES

z dne 10. decembra 1993

o spremembi Direktive Komisije 91/155/EGS o opredelitvi in določitvi podrobne ureditve sistema posebnih informacij za nevarne pripravke pri izvajanju člena 10 Direktive Sveta 88/379/EGS

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 88/379/EGS z dne 7. junija 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov ([1]), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 93/18/EGS ([2]), in zlasti člena 10(2) Direktive,

ker člen 10(2) Direktive 88/379/EGS predvideva, da Komisija sprejme podrobno ureditev za izvajanje sistema informacij v obliki varnostnih listov v zvezi z nevarnimi pripravki; ker zato Direktiva Komisije 91/155/EGS ([3]) določa takšno podrobno ureditev;

ker Direktiva Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi ([4]), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 92/21/EGS ([5]), in zlasti člen 27 Direktive predvideva, da Komisija sprejme splošna pravila o izdelavi, distribuciji, vsebini in obliki varnostnih listov v zvezi z nevarnimi snovmi;

ker je ustrezno, da je ureditev v zvezi z varnostnimi listi enaka za snovi in za pripravke; ker je bil takšen pristop predviden z Direktivo 91/155/EGS; ker je zato treba v tem smislu spremeniti Direktivo 91/155/EGS;

ker so za zagotovitev zaščite okolja potrebne nekatere spremembe Priloge;

ker je glede na spremembe Direktive 91/155/EGS treba razveljaviti člen 4 Direktive;

ker so določbe te direktive v skladu z mnenjem Odbora za prilagajanje tehničnemu napredku direktiv o odpravljanju tehničnih ovir pri trgovanju z nevarnimi snovmi in pripravki,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 91/155/EGS se spremeni:

1. Člen 4 se razveljavi.

2. Priloga se nadomesti s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo in objavijo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 1. januarja 1995 in o tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Ti predpisi začnejo veljati s 1. januarjem 1995.

Vendar se lahko sistemi informacij podobnega tipa, kakor so varnostni listi, ki jih uporabljajo nekatere države članice, uporabljajo še do 1. julija 1995.

3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

V Bruslju, 10. decembra 1993

Za Komisijo

Yannis PALEOKRASSAS

Član Komisije

([1]) UL L 187, 16.7.1988, str. 14.
([2]) UL L 104, 29.4.1993, str. 46.
([3]) UL L 76, 22.3.1991, str. 35.
([4]) UL 196, 16.8.1967, str. 1.
([5]) UL L 110, 4.5.1993, str. 20.

PRILOGA

NAVODILA ZA IZDELAVO VARNOSTNIH LISTOV

Pojasnila v nadaljnjem besedilu so mišljena kot navodilo. Njihov namen je zagotoviti, da vsaka od obveznih poglavij iz člena 3 poklicnim uporabnikom omogoči sprejetje potrebnih ukrepov v zvezi z varovanjem zdravja in varnosti pri delu ter zaščito okolja.

Podatki morajo biti zapisani jasno in jedrnato.

V nekaterih primerih se lahko izkaže, da so potrebne dodatni podatki zaradi raznolikosti lastnosti snovi in pripravkov. Če se v drugih primerih ugotovi, da so podatki o nekaterih lastnostih nepomembne ali da jih zaradi tehničnih razlogov ni mogoče pridobiti, je treba razloge za to jasno navesti.

Čeprav vrstni red poglavij ni obvezen, se priporoča zaporedje iz člena 3.

Kadar je varnostni list revidiran, je treba prejemnika opozoriti na spremembe.

1. **Identifikacija snovi/pripravka in družbe/podjetja**

1.1 *Identifikacija snovi ali pripravka:*

Izraz, uporabljen za identifikacijo, mora biti enak izrazu na etiketi, kakor je določeno v Prilogi VI k Direktivi 67/548/EGS.

Navedeni so lahko tudi drugi podatki za identifikacijo, ki so na voljo.

1.2 *Identifikacija družbe/podjetja:*

— identifikacija osebe s sedežem v Skupnosti, ki je odgovorna za dajanje snovi ali pripravka na trg, naj je to proizvajalec, uvoznik ali distributer,

— polni naslov in telefonska številka te osebe.

1.3 Poleg zgoraj navedenih podatkov navedite telefonsko številko družbe in/ali uradnega svetovalnega organa za klic v sili v skladu s členom 12 Direktive 88/379/EGS.

2. **Sestava/podatki o sestavinah**

Navedeni podatki naj omogočijo prejemniku, da takoj prepozna tveganja, povezana s snovjo ali pripravkom.

Pri pripravku:

(a) ni treba navesti celotne sestave (vrste, narave, lastnosti sestavin in njihovih koncentracij);

(b) navedejo pa se naslednje snovi, skupaj z njihovimi koncentracijami ali koncentracijskimi območji, če so navzoče v koncentracijah, ki so enake ali večje od koncentracij, določenih v členu 3(6)(a) Direktive 88/379/EGS (razen če ne velja za primernejšo nižja raven):

— snovi, ki pomenijo nevarnost za zdravje v smislu Direktive 67/548/EGS,

in

— vsaj snovi, za katere veljajo priznane mejne vrednosti za izpostavljenost v skladu s predpisi Skupnosti, vendar zanje ne velja gornja direktiva;

(c) razvrstitev (v skladu s členom 6 ali Prilogo I k Direktivi 67/548/EGS) gornjih snovi se navede v obliki simbolov in opozorilnih stavkov (R stavkov), ki se pripišejo glede na njihovo nevarnost za zdravje;

(d) če mora v skladu z določbami člena 7(1) Direktive 88/379/EGS identiteta nekaterih snovi ostati zaupna, se opišejo njihove osnovne kemične lastnosti za zagotovitev varnega ravnanja. Ime mora biti enako kakor ime, ki izhaja iz gornjega postopka.

3. **Določitev nevarnosti**

Jasno in kratko navedite najpomembnejše nevarnosti, povezane s snovjo ali pripravkom, zlasti kritične nevarnosti za človeka in okolje.

Opišite najpomembnejše škodljive učinke za zdravje ljudi in simptome, povezane z uporabami in možnimi zlorabami snovi ali pripravka, ki se upravičeno lahko predvidevajo.

Podatki naj bodo združljivi s tistimi, ki so prikazani na etiketi proizvoda, vendar jih ni treba ponavljati.

4. **Ukrepi prve pomoči**

Opišite ukrepe prve pomoči; vendar je pomembno navesti, ali je potrebna takojšnja medicinska oskrba.

Podatki o prvi pomoči morajo biti kratki in lahko razumljivi žrtvi, drugim navzočim osebam in osebam, ki dajejo prvo pomoč. Simptome in učinke je treba na kratko povzeti. V navodilih mora biti navedeno, kaj je ob nesreči treba storiti na kraju samem in ali je po izpostavitvi mogoče pričakovati zapoznele učinke.

Nadalje razčlenite podatke glede na različne poti izpostavljenosti, to je z vdihavanjem, zaradi stika s kožo ali očmi in z zaužitjem, na različne podrubrike.

Navedite, ali je potrebna ali priporočljiva zdravnikova strokovna pomoč.

Pri nekaterih snoveh ali pripravkih je morda pomembno poudariti, da morajo biti na delovnem mestu na voljo posebna sredstva za zagotovitev posebne in takojšnje oskrbe.

5. **Protipožarni ukrepi**

Sklicujte se na zahteve za gašenje požara, ki ga povzroči snov ali pripravek ali nastane v njegovi bližini z navedbo:

— ustreznih sredstev za gašenje,

— sredstev za gašenje, ki se ne smejo uporabljati iz varnostnih razlogov,

— posebne nevarnosti zaradi izpostavljenosti sami snovi ali pripravku samemu, proizvodom, ki nastanejo pri izgorevanju, nastajajočim plinom,

— posebna zaščitna oprema za gasilce.

6. **Ukrepi ob nenamernih izpustih**

Glede na vključeno snov ali pripravek utegnejo biti potrebni podatki o:

— *osebnih varnostnih ukrepih, kakršne so:*

odstranitev virov vžiga, zagotovitev zadostnega prezračevanja/zadostne zaščite dihal, preprečevanje nastajanja prah, preprečevanje stika s kožo in očmi,

— *okoljskih varnostnih ukrepih, kakršne so:*

preprečevanje izlitja v kanalizacijo, površinske in podzemne vode ter tla, morebitna opozorilu po opozorilu sosedov,

— *metodah čiščenja, kakršne so:*

uporaba absorpcijskega materiala (npr. pesek, diatomejska zemlja, sredstva za vezavo kislin, univerzalna sredstva za vezavo, žaganje…), odstranjevanje plinov/hlapov z vodo, razredčitev.

Proučite tudi potrebo po navedbah, kakor sta: „Nikoli ne uporabljajte, Nevtralizirajte z…“.

Opomba: Če je to ustrezno, se sklicujte na točki 8 in 13.

7. **Ravnanje in skladiščenje**

7.1 *Ravnanje*

Preučite varnostne ukrepe za varno ravnanje, vključno z nasveti o tehničnih ukrepih, kakor so: lokalno in splošno prezračevanje, ukrepi za preprečevanje nastajanja aerosola in prahu in preprečevanje požara ter morebitne posebne zahteve ali pravila v zvezi s snovjo ali pripravkom (npr. postopki ali oprema, ki so prepovedani ali priporočeni), in po možnosti navedite kratek opis.

7.2 *Skladiščenje*

Preučite pogoje za varno skladiščenje, kakor so: posebna konstrukcija za skladiščne prostore ali posode (vključno z zadrževalnimi stenami in prezračevanjem), nezdružljivi materiali, pogoji skladiščenja (mejna temperatura in vlažnost/območje temperature in vlažnosti, svetloba, inertni plin…), posebna električna oprema in preprečevanje statične elektrike.

Če je to ustrezno, svetujte v zvezi z mejnimi količinami glede na skladiščne razmere. Zlasti navedite morebitne posebne zahteve, kakršna je vrsta materiala, uporabljenega za embalažo/posode, v katerih je snov ali pripravek.

8. **Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita**

V tem dokumentu nadzor izpostavljenosti pomeni vse varnostne ukrepe, ki jih je treba sprejeti med uporabo, da se delavčeva izpostavljenost zmanjša na najmanjšo možno reven.

Preden se zahteva osebna zaščitna oprema, je treba sprejeti tehnične ukrepe. Zato navedite podatke o konstrukciji sistema, npr. zaprti/izolirani sistemi. Ti podatki bi morali dopolnjevati tiste iz točke 7.1.

Z viri navedite vse morebitne posebne kontrolne parametre, kakšne so mejne vrednosti ali biološki standardi. Navedite podatke o priporočenih postopkih rednega spremljanja (monitoringa) in dodajte vire.

Kadar je potrebna osebna zaščita, opredelite vrsto opreme za zagotovitev ustrezne in primerne zaščite:

— *zaščita dihal:*

pri nevarnih plinih, hlapih ali prahu upoštevajte potrebo po ustrezni zaščitni opremi, kakor so zaprti dihalni aparati, ustrezne maske in filtri.,

— *zaščita rok:*

opredelite vrsto rokavic, ki jih je treba nositi pri ravnanju s snovjo ali pripravkom. Po potrebi navedite vse morebitne dodatne ukrepe za zaščito kože in rok,

— *zaščita za oči:*

opredelite vrsto zahtevane opreme za zaščito oči, kakor so: zaščitna očala, zaščita za obraz,

— *zaščita kože:*

če je poleg rok treba zaščititi tudi kak drug del telesa, opredelite vrsto in kakovost potrebne zaščitne opreme, kakor so: predpasnik, škornji in popolna zaščitna obleka. Po potrebi navedite posebne higienske ukrepe.

Kjer je to ustrezno, se je treba sklicevati na zadevne standarde Evropskega odbora za standardizacijo (CEN).

9. **Fizikalne in kemijske lastnosti**

Ta oddelek vključuje naslednje podatke, kjer je to ustrezno, o snoveh ali pripravkih.

Videz:		Navedite agregatno stanje (trdno, tekoče, plinasto) in barvo snovi ali pripravka ob dobavi.
Vonj:		Če je vonj zaznaven, ga na kratko opišite.
pH:		Navedite pH vrednost snovi ali pripravka, ob dobavi, ali v vodni raztopini; pri pripravku navedite koncentracijo.
Vrelišče/območje vrenja:		V smislu Direktive 67/548/EGS
Tališče/območje taljenja:		
Plamenišče:		
Vnetljivost (snov v trdnem stanju, plin):		
Samovnetljivost:		
Eksplozivne lastnosti:		
Oksidacijske lastnosti:		
Parni tlak:		
Relativna gostota:		
Topnost:	— *topnost v vodi*	
	— *topnost v maščobi (navesti je treba topilo olje):*	
Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda:		
Drugi podatki:		Navedite pomembne varnostne parametre, kakršni so gostota hlapov, sposobnost mešanja, hitrost izparevanja, prevodnost, viskoznost itd.

Zgoraj navedene lastnosti je treba določiti v skladu s specifikacijami iz dela A Priloge V k Direktivi 67/548/EGS ali s kakšno drugo primerljivo metodo.

10. **Obstojnost in reaktivnost**

Navedite obstojnost snovi ali pripravka in možnost poteka nevarnih reakcij, ki nastopijo pod določenimi pogoji.

Pogoji, ki jih je treba preprečiti:

Naštejte pogoje, kakor so temperatura, tlak, svetloba, tresenje itd., ki lahko sprožijo nevarne reakcije, in po možnosti navedite kratek opis.

Materiali, ki se jih je treba izogibati:

Naštejte materiale, kakršni so voda, zrak, kisline, baze, oksidanti ali katere koli druge posebne snovi, ki lahko sprožijo nevarno reakcijo, in po možnosti navedite kratek opis.

Nevarni produkti razgradnje:

Naštejte nevarne snovi, ki nastajajo v nevarnih količinah pri razgradnji.

Opomba. Posebej upoštevajte:

— potrebo po stabilizatorjih in njihovo navzočnost,

— možnost nevarne eksotermne reakcije,

— pomen, če obstaja, spremembe agregatnega stanja snovi ali pripravka za varnost,

— nevarne produkte razgradnje, ki nastanejo pri stiku z vodo, če obstajajo,

— možnost razgradnje v neobstojne produkte.

11. **Toksikološki podatki**

Ta oddelek obravnava potrebo po kratkem, vendar popolnem in razumljivem opisu različnih toksikoloških (zdravstvenih) učinkov, ki lahko nastopijo, če uporabnik pride v stik s snovjo ali pripravkom.

Vključite zdravju škodljive učinke zaradi izpostavljenosti snovi ali pripravku na podlagi izkušenj in ugotovitev znanstvenih poskusov. Vključite podatke o različnih načinih izpostavljenosti (vdihavanje, zaužitje, stik s kožo in očmi) in opišite simptome, povezane s fizikalnimi, kemijskimi in toksikološkimi lastnostmi.

Vključite znane zapoznele in takojšnje učinke ter kronične učinke po kratkoročni in dolgoročni izpostavljenosti: na primer pojav preobčutljivosti, rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje, vključno s teratogenostjo in narkotičnimi učinki.

Ob upoštevanju že navedenih podatkov v točki 2 „Sestava/podatki o sestavinah“, utegnejo biti potrebna napotila na določene posebne zdravstvene učinke nekaterih sestavin v pripravkih.

12. **Ekološki podatki**

Navedite učinke, obnašanje in razporeditve snovi ali pripravka v okolju glede na naravo snovi ali pripravka in njune razumno predvidljive uporabe. Podatki iste vrste se navedejo za nevarne proizvode, ki nastajajo pri razgradnji snovi ali pripravkov.

Primeri relevantnih ekoloških podatkov:

mobilnost:
— znana ali predvidena porazdelitev med dele okolja,
— površinska napetost,
— absorpcija/desorpcija,
— druge fizikalno-kemijske lastnosti, glej oddelek 9;

razgradljivost:
— biotska in abiotska razgradnja,
— aerobna in anaerobna razgradnja,
— obstojnost;

kopičenje:
— sposobnost kopičenja v organizmih (bioakumulacija),
— kopičenje prek prehranjevalne verige (biomagnifikacija);

kratkoročni in dolgoročni učinki na:

strupenost za okolje:
— vodni organizmi,
— organizmi v tleh,
— rastline in kopenske živali;

drugi škodljivi učinki:
— sposobnost tanjšanja ozonskega plašča,
— sposobnost tvorbe fotokemičnega ozona,
— sposobnost povzročanja globalnega segrevanja ozračja (toplogredni učinek),
— učinki na čistilne naprave za odpadne vode.

Opombe

Zagotovite, da so tudi v drugih oddelkih varnostnega lista navedeni podatki v zvezi z okoljem, zlasti nasveti glede nadzorovanega izpusta, ukrepi ob nezgodnem izpustu in navodila v zvezi z odlaganjem iz točk 6, 7, 13 in 15.

Do sprejetja meril za presojo vpliva pripravka na okolje se podatki v zvezi z gornjimi dejavniki navedejo za snovi, razvrščene med nevarne za okolje, ki so navzoče v pripravku.

13. **Navodila za odstranjevanje**

Če odstranjevanje snovi ali pripravka (presežki ali odpadki, ki izhajajo iz predvidene uporabe) pomeni nevarnost, se navedejo opis teh ostankov in podatki o varnem ravnanju z njimi.

Navedite ustrezne metode odstranjevanja snovi ali pripravka in morebitne kontaminirane embalaže (sežig, recikliranje, odlaganje na odlagališča itd.).

Opomba

Sklicujte se na vse določbe Skupnosti v zvezi z odpadki. Če jih ni, je priporočljivo opozoriti uporabnika, da lahko obstajajo veljavne nacionalne ali regionalne določbe.

14. **Podatki o prevozu**

Navedite vse posebne varnostne ukrepe, ki se jih mora uporabnik poznati ali izpolnjevati, v zvezi s prevozom ali prevoznimi sredstvi znotraj ali zunaj svojih poslovnih prostorov.

Navedejo se lahko tudi dodatni podatki, predvideni v priporočilu Združenih narodov in drugih mednarodnih sporazumih o prevozu in pakiranju nevarnih snovi.

15. **Podatki, določeni s predpisi**

Navedite podatke z etikete v skladu z direktivami v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi in pripravkov.

Če za snov ali pripravek iz varnostnih listov na ravni Skupnosti, veljajo posebne določbe v zvezi z zaščito ljudi in varstvom okolja (npr. omejitve trženja in uporabe, mejne vrednosti za izpostavljenost na delovnem mestu), je treba te določbe navesti, kolikor je to mogoče. Prejemnike je treba opozoriti tudi na obstoj nacionalne zakonodaje, s katero se izvajajo te določbe.

Priporočljivo je tudi, da so v varnostnem listu prejemniki opomnjeni, naj upoštevajo morebitne druge nacionalne ukrepe, ki so ustrezni.

16. **Drugi podatki**

Navedite morebitne druge podatke, ki so lahko pomembni za varnost in zdravje ter za varstvo okolja, na primer:

— nasveti za usposabljanje,

— priporočene uporabe in omejitve,

— nadaljnji podatki (pisna napotila in/ali kontaktno mesto za za tehnične podatke),

— viri ključnih podatkov, uporabljenih za izdelavo varnostnega lista.

Navedite tudi datum izdaje varnostnega lista, če ni naveden drugje.